

Број/Број: 4/1-50-1-149-10/04
Сарајево/Сарајево: 28.07.2004. године

ЗАПИСНИК

Десете сједнице Заједничке комисије Парламентарне скупштине БиХ за одбрамбену и безбједносну политику и надзор над радом одбрамбених и безбједносних структура на нивоу БиХ која је одржана у 28.07. 2004. године у времену од 8,00 до 10,00 сати.

Сједници су присуствовали чланови Заједничке комисије: Шефик Џаферовић, Бранко Зрно, Сеада Палаврић, Осман Брка, Момчило Новаковић, Адем Хускић, Бошко Шиљековић, Винко Зорић, Анто Спајић и Винко Радовановић.

Сједници нису присуствовали Халид Гењац и Мирко Благојевић.

Сједници су присуствовали гости : Доналд Хаус, замјеник Високог представника за БиХ, Бариша Чолак, министар безбједности БиХ, Никола Радовановић, министар одбране и Марина Пендеш, замјеник министра одбране, Цхристиан Хаупт из ОСЦЕ-а, те експерти Парламента ФБиХ Невен Казазић и Енес Зукановић.

Поред наведених, сједници присуствовали су Драгица Хинић, привремени секретар Заједничке комисије и Жељко Грубешкић, експерт за помоћ у раду Заједничке комисије.

Сједницу је отворио Бранко Зрно, а по избору за привременог предсједавајућег сједницом је предсједавао Бошко Шиљековић.

За расправу на сједници предложен је слиједећи

ДНЕВНИ РЕД:

1. Упознавање чланова Заједничке комисије о извршеном избору новог члана Комисије и избор привременог предсједавајућег Заједничке комисије;
2. Верификација записника са 8. сједнице Заједничке комисије;
3. Разматрање Приједлога закона о учествовању припадника Оружаних снага Босне и Херцеговине, државних службеника и осталих запослених у мировним операцијама и другим активностима у иностранству (предлагач: посланик Момчило Новаковић);
4. Текућа питања.

Шефик Џаферовић предложио је да се након окончања прве тачке дневног реда омогући обраћање замјенику Високог представника за БиХ, Доналду Хаусу члановима Комисије на тему мораторија на продају лаког наоружања у БиХ, што је једногласно прихваћено, као и дневни ред у цјелини.

Ад.1. Упознавање чланова Заједничке комисије о извршеном избору новог члана Комисије и избор привременог предсједавајућег Заједничке комисије

Бранко Зрно информисао је Заједничку комисију да је Дом народа изабрао Винка Радовановића за новог члана ове комисије умјесто смијењеног Зорана Спасојевића. Новом члану честитке за избор упутили су сви присутни чланови Комисије. Потом је г-Зрно информирао о обавези Комисије да се на овој сједници изврши избор привременог предсједавајућег Комисије. Након краће расправе чланови Комисије једногласно су изабрали Бошка Шиљековића за привременог предсједавајућег ове комисије. По окончаном избору, Бошко Шиљековић наставио је с предсједавањем сједницом.

Ад.2. Мораториј на продају лаког наоружања у БиХ

Бошко Шиљековић укратко је информисао чланове Комисије да је г-дин Хаус истакнуо интересовање за сусрет с члановима Комисије ради разговора о постојећој одлуци министра одбране БиХ којом је утврђен мораториј на продају лаког наоружања у БиХ. Истакнуо је да ОХР у потпуности подржава овакву одлуку. При томе је истакнуо основне разлоге који оправдавају мораториј на продају лаког наоружања у нашој земљи. Навео је да је још прије двије године, током провођења акције “Жетва”, командант СФОР-а информисао да у БиХ-и постоји огромна количина оружја и муниције којом би се могао опскрбити и цијели контингент СФОР-а у БиХ. Данас у БиХ постоји огромна количина легално ускладиштеног оружја које припада оружаним снагама. Ово оружје представља легитимну опасност за безбједност свих грађана БиХ-е, јер је немогуће имати потпуну контролу над овим оружјем. Оно је такође потенцијални извор опасности и у међународним оквирима јер може доћи у руке многим терористичким групама у земљи и ван ње. БиХ-а покушала се ослободити дијела тог оружја путем продаје, али резултати те акције били су јако скромни. Осим тога, држање оваквог оружја у складиштима представља огромно финансијско оптерећење за БиХ. Стога је поновио подршку одлуци министра одбране БиХ о увођењу мораторија на продају лаког наоружања. Ова одлука ће омогућити БиХ-и да не буде на листи евентуалних земаља које се сматрају извором опасности од тероризма. Међународна заједница ће у том контексту подржати и домаћу намјенску индустрију која би могла учествовати у процесу уништавања овог оружја, као што је нпр. предузеће “БХ стил” у Зеници.

Никола Радовановић потом је дао више информација о одлуци везаној за мораториј на продају лаког наоружања. Истакнуо је да вишак оружја и муниције у БиХ представља лошу и осјетљиву робу, поготово након терористичких напада 11. септембра претходне године. Истакнуо је и да су УН-е препознале опасност од ширења лаког оружја и његовог доспјећа у руке терориста. Стога је неопходно да се БиХ-а ослободи овакве врсте наоружања што прије. На тај начин БиХ-а избјегава етикетирање као земља која може представљати потенцијални извор набавке оружја терористима, а стварају се и боље могућности домаћој намјенској индустрији за упошљавање њених капацитета у процесу уништења оружја. Обавеза БиХ у контексту свега наведеног је и да смањи број складишта гдје се налази наведено наоружање на мање од 10, јер овај број складишта изискује знатна материјална средства. Такође, домаћа намјенска индустрија има тиме веће могућности напредовања, а што се постиже и стављањем намјенске производње под окриље Министарства вањске трговине и економских односа умјесто досадашњег Министарства одбране БиХ. На крају је резимирао да овом одлуком БиХ-а стиче економске и политичке повољности које су знатно веће од оних које би се добиле продајом лаког наоружања.

Бошко Шиљековић истакнуо је значај одлуке којом се у сваком случају стварају бољи услови за покретање домаће намјенске индустрије, а истовремено постиже и боља позиција БиХ-е у свијету.

Бранко Зрно био је сагласан са излагањима претходника и потом поставио питања везана за процес уништења лаког наоружања. Занимало га је да ли је предузеће “БХ стил” једино

ријешење за уништавање оружја или има још капацитета у БиХ-и, те када се очекује окончање тог процеса.

Шефик Џаферовић такође је мишљења да вишак лаког наоружања представља проблем у свјетским размјерама и поздравља одлуку о мораторију. Ово питање требају покренути стога међународне организације у ширим оквирима, а посебно у свим земљама региона како је то регулирано Дејтонским споразумом.

Винка Радовановића, који је такође подржао одлуку, занимало је да ли ће се предметно оружје моћи уништити на основу постојеће одлуке о мораторију или ће се морати донијети посебна одлука. Како процес уништавања оружја захтијева знатана материјална средства, занимало га је да ли ће БиХ-а добити евентуално од међународне заједнице средства за те сврхе.

Сеаду Палаврић занимало је питање уништавања не само лаког оружја већ и муниције, те да ли постоје и планови за уништење муниције.

Адему Хускићу су јасни директни и индиректни ефекти одлуке, уз посебну заинтересованост за покретање намјенске индустрије. Занимало га је такође да ли ће и на који начин међународна заједница помоћи у процесу уништења наоружања, те да ли ће помоћи развоју домаће намјенске индустрије.

Осман Брка подржао је одлуку као корак који доприноси миру и стабилности БиХ-е. Занимало га је да ли се у том контексту води рачуна о балансу у региону, те истакнуо да би у сваком случају сигурност балканских земаља била обезбијеђена уласком у европске интеграције.

Бошка Шиљековића занимала је могућност кориштења домаћих капацитета намјенске индустрије у процесу уништења лаког наоружања, те питање могућности регионалне сарадње и координације у свијетлу Пакта за стабилност Југоисточне Европе.

Доналд Хаус одговорио је на одређена питања, истакнувши да више информација може дати министар одбране БиХ. Сагласан је да се све земље овог региона морају укључити у овај процес. Постојећа одлука о мораторију у складу је са конвенцијама УН-а о лакој наоружању које су потписале све земље Балкана. Ове конвенције регулишу питање трансфера лаког наоружања. Сарадња између земаља Балкана већ је покренута и остварива се путем сарадње државних граничних и царинских служби ових земаља, као и међусобних контаката свих других надлежних институција у овој области. Значајну улогу у успјешности овог процеса има и ОСЦЕ. Истакнуо је такође да у БиХ-и постоје капацитети за уништење лаког наоружања. Уништење муниције при томе претпоставља један много скупљи процес, али и за тај процес међународна заједница спремна је издвојити средства. При томе, домаће власти морају издефинисати пројекат уништења муниције са означањем средстава и формализовати свој захтјев, како би међународна заједница могла дјеловати у том правцу.

Никола Радовановић такође је нагласио да БиХ-а има капацитете за уништење лаког наоружања, као што су предузећа намјенске индустрије БХ стил, "ПРЕТИС" Вогошћа и "Јелшинград" у Бања Луци. Нагласио је да у складу са Дејтонским споразумом, постоји и програм уништења тешког наоружања по коме се већ одавно поступа, који предвиђа процес уништења те врсте наоружања техником резања. Потписан је и Уговор о подршци уништења оружја, експлозивних средстава и муниције у вриједности од 900.000 долара са мисијом УНДП-и. У односу на баланс у региону, истакнуо је да је Албанија највише учинила по питању уништења оружја и да је при томе добила значајну подршку владе САД-а. Сама одлука о мораторију подразумијева да ће сви вишкови затеченог лаког наоружања 01.01.2005. године бити проглашени оружјем за уништење и неће требати посебна одлука за спровођење тог процеса. У односу на покретање намјенске индустрије истакнуо је да ће тај процес бити омогућен прије свега спровођењем процеса приватизације. Овај процес је већ започео, а успјешност га и чињеница да се област намјенске индустрије сада налази у надлежности Министарства вањске трговине и економских односа.

По окончању расправи **Бошко Шиљековић** констатовао је задовољство излагањима свих чланова Комисије и гостију, при чему је изражена пуна подршка и спремност за спровођење

постојеће одлуке о мораторију на продају лаког наоружања, а што за крајњи циљ има стабилност БиХ-е и региона у цјелини.

Ад.2. Верификација записника 8. сједнице Заједничке комисије

Чланови Комисије једногласно су верификовали записник са 8. сједнице Комисије.

Ад.3. Разматрање Приједлога закона о учествовању припадника Оружаних снага Босне и Херцеговине, државних службеника и осталих запослених у мировним операцијама и другим активностима у иностранству (предлагач: посланик Момчило Новаковић)

Бошко Шиљеговић укратко је информисао о досадашњем стадију разматрања предложеног закона и истакнуо обавезу коју су имали предлагач закона, представник Министарства одбране и предлагачи амандмана, да до ове сједнице Комисије усагласе ставове. Како је на самој сједници Комисије амандмане на Приједлог закона уложио Винко Зорић, предложио је двије могућности и то да се на овој сједници обави расправа о Приједлогу закона и амандмани до краја или да се отпочне општа расправа о Закону, а да се на наредној сједници расправе амандмани и оконча поступак у комисијској фази.

Момчило Новаковић био је сагласан и прихвата било који приједлог који усвоје остали чланови Комисије, с тим да је нагласио да неће повући предложени закон.

Марина Пендеш истакнула је да је постигнут висок ниво сагласности с предлагачем закона и амандмана, с тим да је била мишљења да би било добро да се о амандманима води расправа на слиједећој сједници Комисије, како би се омогућило више времена за припрему ваљаног приједлога. Овим би се такођер помогло и Предсједништву посматрајући постојећу одлуку о упућивању припадника оружаних снага БиХ у Ирак.

Сеада Палаврић сматрала је упитном чињеницу да ли Предсједништво БиХ може уопште упућивати у мировне операције било кога. Такође је била мишљења да се на овој сједници Комисије не може окончати разматрање Приједлога закона и сагласна је да се тај посао заврши на наредној сједници Комисије која би требала бити одржана иза 20.08.2004. године.

Након окончане расправе чланови Комисије сагласили су се да се расправа о Приједлогу закона оконча на слиједећој сједници Комисије која би требала бити одржана крајем августа. До тада, представници Министарства одбране, Министарства безбједности, предлагач закона и предлагачи амандмана требају одржати састанак на коме ће покушати усагласити ставове како би се дошло до што квалитетнијег текста. У контексту наведеног закључено је да се од Колегија затражи продужење рока за разматрање предложеног закона у складу са Пословником.

Ад.4. Текућа питања

Бошко Шиљеговић поставио је питање г-ђи Пендеш везано за попуну персоналом Министарства одбране. Занимало га је колико има тренутно запослених и колико је тиме испуњена обавеза коју је БиХ-а имала по том питању прије самита у Истанбулу. Друго питање односило се на резултате обављених билатералних разговора између БиХ-е и Србије и Црне Горе.

Марина Пендеш истакнула је да је БиХ-а имала обавезу да са 65% попуни персоналом Министарство одбране одн. да прими око 150 лица. Усвојен је и Правилника о унутрашњој организацији. Тренутно је запослено 42 лица што представља 32%, а покренута је и поново интензивирана активност око попуне људством. У том смислу скраћене су процедуре избора, на инсистирање ОХР-а законом је омогућено да запослени у ентитетским министарствима

одбране путем јавног конкурса пређу у Министарство одбране БиХ. У односу на резултате билатералних разговора истакнула је да је циљ тих разговора постизање бољих односа са сусједним земљама, те поштовање услова утврђених Партнерством за мир. Први разговори обављени су са Србијом и Црном Гором, а послије годишњег одмора планирани су разговори са Хрватском.

Сеаду Палаврић занимала је оваква попуњеност људством Министарства одбране у свијетлу обавеза утврђених пред самит у Истамбулу. Она такође има нека сазнања да процес попуње иде отежано због неких несугласица између руководећих људи Министарства одбране, па је занимало да ли је то тачно.

Винка Радовановића занимало је када се временски очекује попуна Министарства одбране. **Бошко Шиљековић** предложио је потом, да због великог броја питања и боље припреме, Комисија закључи да до њене наредне сједнице Министарство одбране припреми потпуну информацију о стању попуњености људством, са свим евентуалним тешкоћама и разлозима непопуњености.

Адем Хускић истакнуо је да је питање попуње људством Министарства одбране врло значајно питање о коме је вођена расправа и на семинару одржаном у Оберамергау. Занимало га је да ли може Комисија убрзати процедуру попуње иницирањем контаката са ентитетским комисијама или се чак евентуално може предложити Дому да донесе закључак у том контексту.

Бранко Зрно истакнуо је да му је нејасна тренутна ситуација и понашање у Министарству одбране, те да се сви евентуални неспоразуми морају ријешити у самом Министарству, а тек уколико то не буде могуће, то питање било би разматрано пред овом комисијом.

Марина Пендеш предложила је да до наредне сједнице Министарство одбране припреми потпуну информацију о овом питању, те да се на ту сједницу позове министар и оба замјеника министра одбране БиХ, како би члановима Комисије образложили постојеће стање.

По окончаној расправи чланови Комисије једногласно су усвојили закључке:

1. Захтијева се од министра и оба замјеника министра одбране БиХ, да до наредне сједнице Заједничке комисије доставе комплетну информацију о стању попуњености људством у Министарству одбране БиХ у свијетлу утврђене обавезе коју је Босна и Херцеговина требала испунити прије самита у Истамбулу, са посебним освртом на чињеницу да су прије два мјесеца биле створене све законске и друге претпоставке за пријем потребних лица у Министарство одбране БиХ.
2. Заједничка комисија ће на наредну сједницу позвати министра одбране БиХ и његове замјенике како би образложили дату информацију пред члановима Комисије.

Записник сачинила:
Драгица Хинић

Привремени предсједавајући
Заједничке комисије:
Бошко Шиљековић